

Chicago, Ill., ponedeljek, 28. septembra (September 28), 1925. Subscripcija \$5.00
Yearly STEV.—NUMBER 227

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

LETO—YEAR XVIII

Časnik izdan vsak teden razen nedelje
in praznikov.

OSNA REDNA KONVENCIJA S. N. P. J. V WAUKEGANU, ILL.

OFICIJELNI ZAPISNIK ZBOROVANJA.

Devetnajsta seja 23. septembra 1925.

Predsednik otvori sejo ob sedmi uri zvečer. Reditelj imenovana brata Cvetkovich in Prelesnik. Navzoči so vsi zborovalci. Odsoten je le br. Jacob Pompe, za katerega poverilni odbor poroča, da je oproščen radi bolezni. Predlagano, da naj bo na večernih sejah deset minut odmora. Predlog propadel.

Preide se na dnevni spored. Člen XXV, točka 5. Po kratki razpravi se sklene, da se doda besedo "bolniškega" odseka, itd. Točki 6 in 7 sta sprejeti. Pri obeh točki se doda na predlog br. Medvesheka, "da se za prvo namerno poročilo bolniškega oblikovalca o stanju bolnika kaznuje z enomesečno suspenzijo, za vsak nadaljnji slučaj pa z dvamesečno suspenzijo." Za predlog je bilo 135 glasov, proti pa 81 glasov. Točka 8 s tem popravkom sprejeta. Točke 9, 10, 11 in 12 so sprejete.

Dr. Grškovih protestira proti dvanaesti točki. Pri trinajsti točki sledijo vprašanja in obširna pojasnila. Br. Ermenc predlaga, da naj se zadnji del točke, to je od stavka ki se začneja: "Če ima član, pa do konca točke nadomesti s sledečim besedilom: "Jednota plača bolniško podporo vsem bolnim članom; izsvetiti so slaboumni, za katere naj preskrbe sorodniki ali pa družstvo potrebne varuhe, ki prejema bolniško podporo in za take člane in jo vporabljajo za pomoč in olajšanje njihovotnega stanja."

Dr. Kern pojasnjuje in citira razne slučaje. Predlog br. Ermenca sprejet. Točka 13 se s tem popravkom sprejme.

Pri točki 14 br. Medveshek predlaga, da se v tej točki doda nov stavek med stavka s končnico in začetkom za tretji prestopok. Član, kateremu sledede vsebine: "Člani, ki bolehalo na poškodbah in imajo zdravniško dovoljenje za sprehod, smejo obiskati gledališča, ako ni to v kvar njih zdravju in če jim zdravnik dovolil."

Br. Eržen protestira proti temu. Predlog br. Medvesheka sprejet. Točka 14 se s tem popravkom sprejme.

Točka 15 sprejeta. Pri točki 16 predloži br. Goršek dodatek, da "starši od bolnikov, ki so v zavodih za slaboumne, so deležni njih podpore, če plačujejo zanje assessment." Pravilni odbor pojasni, da to pokriva dodatek br. Ermenca h trinajsti točki. Navet Naglič je tudi vstet.

Pri 17. točki se vname živahna debata, katere so se največ deležile delegatinje. Ses. Muvrin predlaga, naj se plačuje \$20 porodne nagrade. Ses. Jurečič protipredlaga, da naj bo nagrada \$25.

Ses. Udovih stavi posredovalni predlog, da naj se plača 15 porodne nagrade in 15 dni bolniške podpore za vsak porod. Brata bol. tajnik in dr. Kern pojasnjujeta zadevo delegaciji. Glasovanje o predlogih, ki vsi trije propadejo.

V nadaljni razpravi pravilni odbor popravi točko v tem, da nadomesti besedo "nerednega" s "prezgodnjega" v predzadnji vrstici točke in doda v zadnji vrstici po zadnji vejici besedilo: "izvezo so članice mladinskega oddelka." Tako popravljena točka se sprejme.

V točki 18 so sprejete vse klavzule do m), ki se črta; vse nadalje določbe v tej točki so sprejete. Točke 19, 20, 21 so sprejete.

Točka 22 predlaga br. Frank Tomič spremembo, da naj bo \$100 na vsak dolar bolniške podpore za odpravnino. Br. Paul Zoretich predlaga, da naj se plača celo smrtnino, če član zdravnik izjavita, da je član neozdravljiv. Se mu pojasni, da živim ljudem jednota ne plačuje smrtnine.

Glasovanje: Predlog br. Tomiča je dobil 135 glasov; originalni predlog odbora za pravila, da naj se plača \$100 na vsak dolar bolniške podpore za odpravnino, je dobil 91 glasov. Tomičev predlog za \$200 sprejet.

S tem popravkom se točka 22 sprejme. Točka 23 se sprejme. Nakar br. Medveshek predlaga novo točko, ki naj dobi številko 24 in ki naj se glasi: "Krajevna društva morajo voditi natančen seznam vseh bolnih članov, koliko jih morajo prejemati. Tozadevne izkaznice preskrbi glavni odbor."

Nova točka je sprejeta. Člen XXVI, točki 1 in 2 sprejeti. Točka 3 se črta. Točke 4, 5 in 6 so sprejete.

Br. Vidrich predlaga, da naj se tiskajo nekakšna navodila in pravila za zdravnike krajevnih društev, kaj in kako naj postopajo bolniki in prosilci za v društvo. Pravila naj se tiska v angleščini, kar razpošlje vsem zdravnikom krajevnih društev.

Dr. Kern pravi, da v prvi vrsti vsak zdravnik dela po svoje in da te pravil prav nič ne vpoštevaj; drugič pa bi s tem ne bilo prav nič pomagano, ker vsak zdravnik dobi za vsak slučaj potrebne informacije od mene in iz gl. urada.

Radi teh informacij obleži Vidrichov predlog na mizi. Člen XXVII, točka 1 sprejeta. Br. Ponikvar protestira, ker ni dovolil besede k tej točki. Br. Louis Zgonik od št. 292 predlaga spremembo: Iz posmrtnine se lahko plačajo tudi razni dolgovi, ki jih se napravi za časa svoje bolezni, kot so hrana, stanovanje, itd.

Nadaljne točke 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11 so sprejete. Na predlog br. Medvesheka h točki 11, da bi naj se določilo, da mora biti član od 45 dni do enega leta, ni bil vpoštevan.

V točki 12 se klavzuli a) in b) sprejmata. H klavzuli c) se glasi: "Členi, ki niso vpoštevani, njegovo društvo krši pravila, ker ima člana mestnega političarja, ki ni na pasivni listi, ampak je aktiven član. Predsednik sveta mora naj društvo vpoštevati. H klavzuli c) se glasi: "Členi, ki niso vpoštevani, njegovo društvo krši pravila, ker ima člana mestnega političarja, ki ni na pasivni listi, ampak je aktiven član. Predsednik sveta mora naj društvo vpoštevati."

Člen XXVIII, točka 1. Predlog, da naj se spremeni od \$5 do \$200 na od \$5 do \$200, je bil odklonjen. Točka 2 je sprejeta; pri točki 3 se glasi br. Junko in pravi, da bi se tu moralo dodati besedilo, da se svobodomiselnih članov, ki žele civilni pogreb, ne sme pokopati s cerkvenimi ceremonijami. Br. Frank Guna od št. 291 protestira, ker ni dobil besede h točki 3 o pogrebnih obredih.

Dr. Kern pravi, da v prvi vrsti vsak zdravnik dela po svoje in da te pravil prav nič ne vpoštevaj; drugič pa bi s tem ne bilo prav nič pomagano, ker vsak zdravnik dobi za vsak slučaj potrebne informacije od mene in iz gl. urada. Radi teh informacij obleži Vidrichov predlog na mizi.

Člen XXVII, točka 1 sprejeta. Br. Ponikvar protestira, ker ni dovolil besede k tej točki. Br. Louis Zgonik od št. 292 predlaga spremembo: Iz posmrtnine se lahko plačajo tudi razni dolgovi, ki jih se napravi za časa svoje bolezni, kot so hrana, stanovanje, itd.

Nadaljne točke 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11 so sprejete. Na predlog br. Medvesheka h točki 11, da bi naj se določilo, da mora biti član od 45 dni do enega leta, ni bil vpoštevan.

V točki 12 se klavzuli a) in b) sprejmata. H klavzuli c) se glasi: "Členi, ki niso vpoštevani, njegovo društvo krši pravila, ker ima člana mestnega političarja, ki ni na pasivni listi, ampak je aktiven član. Predsednik sveta mora naj društvo vpoštevati. H klavzuli c) se glasi: "Členi, ki niso vpoštevani, njegovo društvo krši pravila, ker ima člana mestnega političarja, ki ni na pasivni listi, ampak je aktiven član. Predsednik sveta mora naj društvo vpoštevati."

Člen XXVIII, točka 1. Predlog, da naj se spremeni od \$5 do \$200 na od \$5 do \$200, je bil odklonjen. Točka 2 je sprejeta; pri točki 3 se glasi br. Junko in pravi, da bi se tu moralo dodati besedilo, da se svobodomiselnih članov, ki žele civilni pogreb, ne sme pokopati s cerkvenimi ceremonijami. Br. Frank Guna od št. 291 protestira, ker ni dobil besede h točki 3 o pogrebnih obredih.

Dr. Kern pravi, da v prvi vrsti vsak zdravnik dela po svoje in da te pravil prav nič ne vpoštevaj; drugič pa bi s tem ne bilo prav nič pomagano, ker vsak zdravnik dobi za vsak slučaj potrebne informacije od mene in iz gl. urada. Radi teh informacij obleži Vidrichov predlog na mizi.

Člen XXVII, točka 1 sprejeta. Br. Ponikvar protestira, ker ni dovolil besede k tej točki. Br. Louis Zgonik od št. 292 predlaga spremembo: Iz posmrtnine se lahko plačajo tudi razni dolgovi, ki jih se napravi za časa svoje bolezni, kot so hrana, stanovanje, itd.

Po zaključku konvencije

Volitve ostalih odsekov gl. odbora. Razni sklepi. Molekova resolucija vnovič potrjena. Prihodnja konvencija bo v Chicagu.

Ostali odseki gl. odbora: Bolniški nadzorni odsek: Zorko, Abram, Golob, Sular in Klun. Zdržiitveni odsek: Vidmar, Gešel in Olip. Odsek za pravila: Turk, Oven in Zupančič. Dr. Fr. J. Kern je bil soglasno izvoljen za vrhovnega zdravnika.

Književna matice ostane, toda vodi jo bo gl. odbor. Molekova resolucija, ki določa glasilu socialistično smer, je bila vnovič sprejeta z malim popravkom.

Deveta redna konvencija se vrši v Chicagu v maju 1929. Konvencija je bila zaključena v soboto ob dveh popoldne in delegatje so se odpeljali s posebnim električnim vlakom v Chicagu, kjer so se potem razšli na vse strani. Nekaj jih je še ostalo tukaj čez nedeljo.

Druggan razkril detajle zapornega škandala

On in Lake sta plačala več kot \$30,000 podkupnine ječarju Westbrooku in njegovim pomočnikom. Šerif Hoffman bo najbrž odgovoren in zapade kazni.

Chicago, Ill. — Škandal v okrajni čikaški ječi je bil docela razgaljen v petek popoldne, ko sta pivovarniška barona Terry Druggan in Frank Lake priznala vse in podala natančno sliko razmer v zaporih. Zvezni sodnik Wilkerson je nato odgodil nadaljnjo zaslišanje do ponedeljka. Splošno mnenje v zvezni justični palači je, da okrajni šerif Peter Hoffman ne more uti kazni za korupcijo v ječi, kajti on je po zakonu odgovoren za vse, kar se godi v zaporih.

Druggan in Lake sta povedala, da sta plačevala ječarju Westbrooku po \$1000 in \$2000 na mesec z namenom, da sta lahko odhajala iz zapora in prihajala nazaj, kadar se jima je zljubilo. Poleg tega sta dajala večje in manjše vsote Henry Foerstu, ki je bil privatni tajnik Westbrooku in Hansu Thompsonu, hočnemu ječarju. Vsega skupaj sta plačala Westbrooku okrog \$20,000 in ostalih približno \$10,000.

Zvezni sodnik Wilkerson je takoj potem odredil aretacijo bivšega ječarja Westbrooka, njegovega tajnika Foersta in nočnega ječarja Thompsona. Porokštvo za Westbrooka je bilo določeno na \$5000.

Westbrook je iz svojega skrivališča, kjer baje leži bolan, sporočil, da se Druggan in Lake lažeta in da on ni prejel niti centa podkupnine.

PREISKAVA GLEDE "SHENANDOHA" JE ZAČELA PRATI. Lakehurst, N. Y. — Vse kaže, da bodo višje osebe, ki so poslale zračno križarko "Shenandoah" v uničenje in 14 mož v smrt, temeljito oprane v sedanjih preiskavi. Pri zaslišanju nadaljnih prič dne 25. t. m. je James H. Collier dejal, da so bile stanice a) helijem glavni vzrok nesreče. Po njegovem mnenju so bile stanice slabo zgrajene. Collierjeva izjava je v direktnem nasprotju s prejšnjimi izjavami drugi prič, ki so rekli, da so bile stanice popolnoma v redu.

Liga preišče zadevo v Mosulu. Zeneva, 25. sept. — Liga narodov pošlje komisarja v Mosul, ki preišče dozdevne turške in angleške prestopke. Turčija je obtožena, da izganja kristjane iz Mosula, Angleži pa hujskajo Kurde proti Turkom.

NOVA STAVKA V ZAPADNI VIRGINIJI

Njen namen bo utrditi in razširiti unijo. Koristiti pa ima tudi stavkujočim rudarjem na polju trdega premoga.

Fairmont, W. Va. — (F. P.) — Na vse lokale rudarske upije v okolišu Faimonta je bil izdan ukaz, da se udeležijo skupnega javnega shoda, ki se bo vršil dne 26. septembra. To je začetek novega gibanja, ki bo stremilo za tem, da se organizirajo rudarji po vsej severni Zapadni Virginiji, kar sledi novemu stavkovnemu proglasu, izdanem 25. septembra.

Kakor je navedeno v odredbi, bo javni shod dokazal podjetnikom, da bodo organizirani rudarji v severnem delu Zapadne Virginije ostali. Na shodu bo govoril predsednik John L. Lewis.

To zopet naznanja viharne oblike od tistih v okoliših trdega premoga, kjer so tihi tisoči odločnih rudarjev v stavkovnih vrstah. Kjer so na stavki rudarji trdega premoga, so stavkovni pretepači in najeti deputiji odsotni, torej ni nikarih nemirov. Ampak vse ozračje v tem okolišu je čisto drugačno kakor po vodilni neunijski državi s krdeom agentov, ki so najeti za preplivanje rudarske krvi.

Prvi sunek v tem novem požusu, da se pridobi država za unifikacijo je napad na teritorij med Little Kanawha in Cheat: Skrbno opazujejo rudarji, kakšni bodo uspehi, a vladni uradniki se prav tako zelo brigajo in skupno s velepodjetniki nestrojno pričujejo izida gibanja. Velepodjetniki se namreč zavedajo, da če bo premog prenehal prihajati iz Zapadne Virginije, bo tudi zaprt glavni vir za nadomestek trdega premoga. Stavka v Zapadni Virginiji, ako bo uspešna in obsežna, bo v glavnem pomagala rudarjem na polju trdega premoga.

Z maroškega bojišča

Francoski javlja o uspehih. Španci nameravajo vprizoriti skupno ofenzivo.

Fez, francoski Maroko. — 27. sept. — Francoska ofenziva se je usmerila proti vzhodni strani maroške fronte, prodirala je štirideset milj proti Adžiru. Čete so dosegle Kounson in Rouhum. Od druge strani se pomičejo španske čete, tako da v kratkem pričakujejo strnjenja obeh armad, ki bosta potem skupno prodirali proti Maročanom.

Francoske čete so ravno zagazile v divje gorate pokrajine. Vstahi so baje nekoliko presenečeni radi hitrega gibanja Francozov, vendar se urno utrjujejo v gorskih vrhovih. Zlasti se Rifljanci utrjujejo pri Tazi na vzhodu v oddelku Ouezzan pa na zapadu. Najnovejša vesti poročajo o pogrešanih francoskih zrakoplovcih, ki so se spustili nad rifljanske vojne postojanke.

PODMORNICA POTOPLJENA; 37 MOŽ MRTVIH. Providence, R. I. — V petek zvečer je podmornica S-51 trčila ob parnik "City of Rome" kakih 20 milj vzhodno od Block Islanda in se potopila. Kakor poročajo, je 37 mož izgubilo življenje. Omenjeni parnik je pobral tri pomorskečke, ki so spivali na površje. Podmornica S-51 je odrinila 1500 ton vode pod površjem in 1200 na površju.

Hylan bo morda kandidiral. New York. — Zupan Hylan je morda kandidiral na svoji lastni listi kot neodvisen kandidat. Do 6. oktobra ima čas, da vloži svojo listo.

Na Angleškem proti nova stavka rudarjev

Baldwin je dovolil magnetom premoga znižati mezde. Rudarji se pripravljajo na boj, ki morda pritegne tudi druge delavce.

London, 26. sept. — Kriza na angleškem polju premoga, ki je pojenjala pred dobrim mesecem, ko je torijaka Baldwinova vlada dala lastnikom premogovnikov subvencijo za devet mesecev, je zopet oživela. Premier Baldwin je namreč te dni razsodil v sporu med lastniki in rudarji, da prvi lahko znižajo mezde v gotovih krajih. Vsi rudarski kraji niso prizadeti, toda rudarji so alarmirani in nastopijo kot en moč proti temu.

Zveza rudarjev je sklicala konferenco za dne 9. oktobra, na kateri sklene kake korake naredi proti magnetom in Baldwinu. Druge delavske organizacije opazujejo novo situacijo zelo dužeče. Ako bo treba, nastopijo vse organizacije, ki so zadnjič vstopile v alijanco, proti najnovejši krivici, ki ugroža rudarje.

Caillaux je zavrgel ameriške pogoje

Odgovoril je Mellonu, da Francija ne more toliko plačevati kolikor plačuje Anglija.

Washington, D. C. — Francoska dolgovna komisija je v petek zvečer odklonila ameriško zahtevo, ki je bila predložena Francozom v petek popoldne, da Francija fundira svoj vojni dolg pod bistveno enakimi pogoji, na podlagi katerih plačuje Anglija svoj dolg.

Konferenca je nato prišla v zastoju za 24. morda 48 ur. Zdaj je vrsta na Caillauxu, da predloži Mellonu novo ponudbo.

Kakor poročajo neuradno, je Mellon po kabinetni seji, na kateri je bila zavrnjena francoska ponudba, predložil Caillauxu načrt, na temelju katerega naj Francija plačuje \$130,000,000 letno. Približno toliko plačuje Anglija.

Američani in Francozi so tako daleč narazen, da Caillaux ni mogel v petek popoldne sestaviti svojega odgovora na ameriško zahtevo; prošil je za več časa in ga tudi dobil. Prihodnja seja se vrši šele v ponedeljek in takrat francoski finančni minister predloži novo ponudbo, o kateri upa, da bo sprejeta kot baza za nadaljna pogajanja.

Stavka mornarjev strogoglavila avstralsko vlado

Volitve za nov parlament so razpisane za 21. novembra. Delavci se pripravljajo na popolno zmago. Gonja na mornarje je prenehala.

London, 25. sept. — Nazadnjaška vlada v Avstraliji je padla vsled uspeha mornarske stavke. Volitve za nov parlament se vrše 21. novembra. Delavska stranka gre v boj s trdnim upanjem, da osvoji zvezno zbornico in dobi zvezno administracijo v svoje roke. V petih državah Avstralije izmed šestih je že delavska vlada.

Zvezna vlada se je ubila s svojo teroristično taktiko napram stavkujočim mornarjem. Na stotine mornarjev je bilo aretiranih in obtoženih "dezertacije". Teror je zdaj prenehal.

Samomor bivšega ruskega špijona. New York. — Hyman Klatzko, ki je bil v svetovni vojni poročnik Mihail Mihajlovič Barzimov in kateri je igral razne vohunske vloge za časa ruske revolucije, se je te dni usmrtil, ko je ostal brez prijateljev, dela in denarja. Prerezal si je vrat.

ANGLEŠKO DELAVSTVO SE PRIPRAVLJA

Uspehi poročila, ki ga je podala delegacija o sovjetski Rusiji, pomagajo k svetovni delavski organizaciji.

Scarboro, Anglija. — (F. P.) — "Za svojo dolžnost smatramo, da držimo z delavskim razredom v Rusiji," je rekel Fred Bramley, tajnik strokovnega sveta in član britske delegacije v Rusiji. Slonel je čez železniško ograjo in prav počasi izgovoril oni stavek čašnikarskemu poročevalcu, da ja vse zapopade, kar je rekel. In od takrat, ko je angleška delegacija sestavila poročilo o Rusiji, kapitalistično časopisje z vsem ognjem bruha na delegacijo, poročilo in sovjete.

Pa tudi strokovni delavski svet je dobil priliko do odgovora na napade velekapitalistov. "Ruski problem moramo razmotrivati v upoštevanjem ruske zgodovine," je nadaljeval Bramley. "Ruška revolucija je prva revolucija v zgodovini, katere namen in uspeh je bil odprava izkoriščanja. To je bil prvi eksperiment na svetu, katerega je delavski razred zastavil, da kontrolira javne zadeve. Oni so vrli v prakso resolucije, katere mi sprejemamo v kongresih že mnogo let."

"Velik nauk imamo v ruski revoluciji, da je mogoče narediti spremembe v vladah, da je mogoče vtakniti ljudi v ječe, odkapati celo kraljev glave, odpraviti vladajoče dinastije, preprečiti pogubne vojne in svetovna klanja milijonov delavcev, in vseeno še mogoče ohraniti upoštevanje v človeški družbi. Nekaj skušenj s takimi stvarmi imamo že v lastni državi. Ampak če se človek drzne le zagupati zasidrane interese, če hoče le malo posredovati tam, kjer se gro za profite velepodjetnikov, je napaden od celega kapitalističnega sveta."

Resolucija, ki jo je sprejel generalni svet za vpostavljenje svetovnega delavskega edinstva stremi v prvi vrsti za tem, da se ustanovi močna mednarodna federacija strokovnih unij.

Ze nekaj tednov vprizarja kapitalistično časopisje na Angleškem ostro gonjo proti delavskemu gibanju in proti kampa-nji, ki so jo angleški sveti strokovnih unij vprizorili, da se doseže čim tesnejša prijateljska zveza z delavstvom v Rusiji kakor po vseh drugih deželah na svetu. Bramley je imel svoj govor pred kongresom strokovnih unij. Med številno delegacijo je bilo sicer po končanem govoru za zvezo z ruski delavci, slika-či godrnjanje, toda niti enega glasu ni bilo, ki bi se upal nasprotovati. Tako so torej angleške strokovne unije začele veliko agitacijsko delo za organiziranje močne mednarodne federacije strokovnih unij.

Bogatinka ubita v dvoboju. San Antonio, Tex. — Dne 25. t. m. se je v enem tukajšnjih hotelov vršil dvo boj med dvema ženskama. Spopadli sta se radi ojnih delnic. Mrs. Ada McCobb, bogatinka iz New Yorka, je napadla Mrs. J. S. Sheridan s kladivom. Ta pa je iztrgala nasprotnič kladivo iz rok in jo tako udarila po glavi, da je obležala mrtva. Ubijalka je bila aretirana.

Vseindijski kongres protestira proti Kelloggu. Patna, Indija, 26. sept. — Odbor vseindijskega kongresa je včeraj ostro obsodil akcijo ameriške vlade, ki je zabilila pot v Ameriko Šapurji Saklatvali, poslancu indijske narodnosti v angleškem parlamentu, ker je komunist. Saklatvala je iz rodu Parsi iz Bombaja.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Naročnina: Zedinjene države (vključno Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cileo \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inostranstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2557-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National Benefit Society.
Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.
"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglepanju n. pr. (Avg. 31-35) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite je praviloma, da se vam ne ustavi list.

ZNANOST IN DELAVCI

"Ne vem kam grem, vem pa, da grem."
Te besede so morda dobro geslo za slepce, pijance in idijote, so pa zelo slab kazipot za delavce. In vendar jih je na tisoče in stotisoče, ki "gredo, pa ne vedo kam."

Delavci bi se morali zanimati poleg organizacije in političnih ter socialnih vprašanj tudi za znanost.

Znanost je že dospela na stopnjo, ko v njeni luči lahko ugotovimo gotove faze bodočega razvoja človeške družbe in industrij ter se pripravimo na te faze, samo če se poslužimo dejstev, ki so na razpolago. Znanstvene resnice in pojasnitve ne dežujejo same v naše možgane; poiskati in spoznati jih moramo sami.

Ena stvar je gotova: napredek in znanstvo, izumitve in odkritja prihajajo veliko hitreje kakor pa razvoj naše miselne sile ali volje za razmišljanje in sprejemanje novih idej. To je nesreča za človeka.

Človek rad hodi po stari, izgajeni poti. Mogoče stara pot ne vodi nikamor; lahko hodiš v kolobarju in prideš dvakrat dnevno na staro mesto—kljub temu se držiš stare steze ravno radi tega, ker je stara. "Kar je bilo dobro za mojega očeta, mora biti dobro tudi zame," je priljubljena ameriška rečenica, dasi je puhla in nesmiselna do Boga.

Ravno danes živimo v največji revolucionarni dobi v zgodovini človeškega rodu. Ne mislimo ruske revolucije, niti drugih preobratov, vojn ali priprav za nove vojne. To so le površne manifestacije gigantičnih podzemskih sil, ki grme za nov red in novo mišljenje. V mislih imamo revolucijo, katero vrši znanost in katera poraja nove izumitve in nova odkritja vsak dan v maternici človeške družbe.

Razvoju znanosti se moramo zahvaliti, predvsem znanosti tehnike, da smo prišli v dobo drugačne produkcije. Stroj je začetnik nove dobe. Para in elektrika, aplicirani na stroj, sta porodili nov gospodarski red, kapitalistični sistem, ki je naslednik fevdalističnega. Moderna tovarna bi bila nemogoča brez pare in elektrike. Sile nove znanosti so prišle in ponudile ljudem svoj blagoslov, toda ljudje v splošnem, posebno delavska in kmetska masa, niso jih razumeli. Mišljenje povprečnega človeka, njegova mentaliteta, je še vedno v fevdalistični dobi. Zato imamo prokletstvo namesto blagoslova, namesto urejene in organizirane družbe producentov in konzumentov—anarhijo in kaos.

V prejšnjih dobah niso vsi ljudje nikdar imeli dovolj živl in drugih potrebščin, in zato so milijoni stradali. Danes imamo ne samo dovolj, pač pa še preveč—na eni strani, zato pa še vedno stradajo milijoni na drugi strani.

Vsega je preveč. Farmar propada, ker je pridelal preveč. Trgovca bankrotira, ker ima preveč blaga v zalogi in ne more hitro prodati. Tovarnarji mečejo delavce na cesto, ker imajo preveč izdelkov in premalo kupcev. Vsi vprek kriče: "Kupite, kupite moje blago, moje je najboljšo!" Vsaka dežela skuša prodati drugi deželi, sama pa zida okrog sebe carinski zid, da se obrani prodajalca iz druge dežele. Vse dežele pa stikajo po vsem svetu za kolonijami in ponujajo blago Culukafrom, Hotentotom in kanibalom—tisto blago, katerega ne morejo prodati lastnim ljudem, ki ga krvavo potrebujejo.

Ali ni to anarhija?

Kdor ima eno unčo prave pameti, mora vedeti, da je taka uredba idijotična. Znanost je pokazala ljudem kako se lahko producira dosti potrebščin v kratkem času, dovolj za vse ljudi. Jasna pamet kaže tudi, da vse zlo leži v nesposobnosti obstoječega sistema, da bi uvedel pravično distribucijo (razdelitev) potrebščin in dela. Kljub temu še vedno kriče: "Dajte nam nižje mezde, več produkcije, več strojev, večje in boljše trge in višje cene!" Dajte, dajte! In čimveč je tega, temveč je brezposelnosti in revščine in vedno manj trgov. Norci, ki odločujejo, ne morejo nikakor razumeti, da ne morejo večno prodajati življenjskih potrebščin z velikim dobiščkom ljudem, katerim znižujejo mezde in jim odjemljejo priliko za službo! Kako naj bo volk sit in koza cela?

Lastniki kapitala zahtevajo visoke cene in velik dobiček. Delavci zahtevajo visoke mezde. Ali morejo oboji imeti oboje? Ni mogoče. Nihče ne more hkratu plezati

na drevo in lezti v luknjo v zemlji. Kapitalisti in večina delavcev noče tega spoznati.

Kje je odpomoč? Znanost je pokazala, kje je rešitev. Znanstveni socializem je našel pravo pot iz ekonomske anarhije in kaosa.

Znanstveni socializem pravi: Dokler so sredstva produkcije in distribucije privatna last, ki služi izkoriščanju v zasebne svrhe, toliko časa bo anarhija v gospodarstvu, bo vsega preveč za manjšino in vsega premalo za večino. Privatni dobiček je tisto prokletstvo, ki odjeda blagoslov moderne tehnike in dobe za vse ljudi. Privatni dobiček je tisto prokletstvo, ki povzroča v glavnem vojne in krvave vstaje, brezposelnost in pomanjkanje, stajke in izpore, bedo in orgije bogastva.

Stare metode ameriškega unijonizma ne bodo pomagale. Delavske unije so še vedno potrebne, ampak namesto da tekmujejo z unijami kapitala za sitema volka in celo kozo na obeh straneh, morajo zahtevati ne samo minimalno mezdo in toliko in toliko ur dela, temveč vse, kar delavec izdelal in pridelal.

Vsi, ki so sposobni, morajo biti proizvajalci in vsi lastniki!

V tem je rešitev.

Inženirji in drugi učenjaki moderne dobe so rešili problem produkcije s kapitalističnega stališča. Delavci pa morajo poklicati socialne inženirje in ekonomičarje, da rešijo problem distribucije v dobrobit vseh.

SLIKE IZ NASELNI

North Stratford, N. H.—Rad citam dopise iz vseh delov Unije, zato sem se tudi sam namenil spisati dopis, da poročam o tukajšnjem delavskem položaju. Po zadnjem solnčnem turku so tudi premogovni rudniki nekako mrknili, zato smo se morali delavci podati vse križem, kjer je pač kdo mogel iztakniti delo. Me ne je črna lokomotiva zavlekla visoko na sever, kjer sem obstal med lumberjacki.

Delo se tukaj še lahko dobi, posebno kjer ima kompanija svoje keme, naganja skupaj delavce iz vseh vetrov pod pretvezo, da imajo tu masne plače. Ko pa delavci vidijo, da so potegnjeni, se trumoma odalove; srečen je oni, ki ima kak cent; da mu ni treba trampati. Mesto onih visokih plač tu plažajo dnevno za 10-urno delo celih \$1.75 do \$2. Kje more delavec danes preživeti družino s toliko plačo?

Lansko leto sem videl v New Yorku nalepljen plakat, da neka družba potrebuje rudarje. Mišlil sem si, kako more biti, da tam iščejo rudarje, po rudarskih kemph pa nas je na tisoče brez dela. Kdor noče biti rasočaran, naj se ne da speljati od takih plakatov.

Med tukajšnjim delavstvom še ni duha, da bi se organizirali. Posebno kanadskim Francozom, katerih je veliko po tukajšnjih gozdovih, je zastoj pripovedovati o organizaciji, ker veliko rajši elišijo o verakem humbergu. Človek se mora čuditi, ko vidi lepe mlade fante, pa so večinoma analfabeti. Še svojega imena mnogi ne zna zapisati. Ko jih opazuješ pri delu ali obedu, vidiš na njih vratovih vse polno avetine in škupurjev. Često se med pogovorom prav goreče menijo o majki božji, ki se baje prikazuje tam nekje pri Montreалу. Blažena neumnost!

Veliko je današnje miserije krivo delavstvo samo valed nevednosti in neznanja. Mesto dobrih knjig in časopisov si rajši natakne škupurje na vrat. Drugi spet vse zapijejo in razmečejo, kar si prihranijo po več mesecih trpljenja.

Na tukajšnji obmejni cesti čete bedotača, ki je sad osemnajstega amenda. Na oni strani guli ubogo žrtev, in ko se približaba čez dravno mejo, jo imajo Volsteadovi hlapi, da ga še oni z munajnarakim businessom ogoljijo do kosti. Kdo dela danes denar? Pred prohibicijo so bile prodajalne opojnih pijač le po večjih mestih, sedaj se nahaja kotiček v sleherni zakotni hiši. Mesto da bi ljudstvo pilo zdravjo pijačo, uživastrup, da je takorekoč uničeno na duhu in telesu. Pametno in koristno človečansko delo bi vollici pri prihodnjih volitvah naredili, da bi pometli iz zakonodaj vse delavcem škodljive uradnike, ki naprtajo samo ljudstvu škodljive sakone.

Delavci, odprimo oči, otresimo se spon verskega humberga. Naročajmo dobre časopise in knjige, ker le znanje in izobrazba sta pot k napredku. Potem nam bo sijalo sonce boljše bodočnosti. — Fr. S.

Vesti iz Jugoslavije

Smrtina kosa. Umri je 9. t. m. v Zg. Domžalah posestnik, gostilničar in trgovec Vincenc Habjan. — V ljubljanski splošni bolnici je umri 8. t. m. podpreglednik finančne kontrole Anton Samsa.

Nesreča v triglavskem pogorju. Dne 6. sept. se je ponesrečila neka turistinja iz Zagreba na Bamberkovi poti. Turistinja je vrgel hud vihar ter je padla 9 metrov globoko. Spremljevalec Kus je hitel po pomoč na Kredarico. Tam je dobil slučajno nekega italijanskega poročnika, ki je takoj s 5 vojaki hitel na kraj nesreče ter z vrvo potegnjal ponesrečenko na pot. Pomagal mu je pri tem tudi Čop z Jesenic. Turistinja je bila prenesena v Aleksandrovo dom, kjer je pričela bruhati kri. Najbrže je zadobila nevarne notranje poškodbe.

Umri v Ljubljani. Fran Josip Friškovec, sin železn. uslužbenca, 4 leta. — Anton Samsa, podpreglednik finančne kontrole z Jesenic. — Josip Pitamic, carinski uradnik v pok., 68 let. — Fran Florjančič, krojač, 62 let. — Marjan Žakelj, sin kovaškega mojstra, novorojenček, 3 dni. — Berta Košar, zasebnica, 34 let. — Franciška Kos, posestnica, 45 let.

Nesreče pri delu. Pri kopanju slojce nad opekarno "Emno" na Brdu nad Vičem se je ponesrečil delavec Peter Bizjan, doma iz Utika. Plast zemlje ga je podala in si je nesrečnež zlomil levo nogo nad kolenom, da so ga morali prepeljati z avtomobilom v bolnico. — Dne 9. sept. se je ponesrečil pri delu v pivovarni "Union" delavec Fran Avsec. Padel je z odra tako nesrečno, da si je zlomil več reber in se sploh potolkel po vsem telesu. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico. — Istokako se je težko ponesrečil 10. sept. na novi stavbi na Mirju zidar Andrej Lampič, ki je tresčil s precej visokega odra na tla in oblezel nezavesten. Pri padcu je zadobil poleg lahkih zunanjih tudi težke notranje poškodbe. O nesreči je bila obveščena takoj rešilna postaja, ki je odpeljala ponesrečenca v bolnico.

Nezgode. Nastavljenec mestnega električnega podjetja Franc Kmetič je v Melju pri Mariboru napeljal žico. Pri tem je stal visoko na drogu ter se držal za žico. Nenadoma pa je padel 9 metrov globoko na tla in si tako pokvaril križ, da so ga nezavestnega prepeljali v bolnico.

Teška nesreča v premogovniku v Velenju. Dne 7. sept. se je zgodila v državnem premogovniku v Velenju težka nesreča. Odkrula se je velika skala in pokopala pod seboj dva delavca: Antona Ropotarja in Rudolfa Jamnikarja. Prvemu je zadobila prani koš in je oblezel nesrečnež takoj mrtev, njegov tovariš pa je bil težko poškodovan.

Strahna smrt. V Medanični pri Gackem se je Zorka Obradovičeva polila s petrolejem in nato zažgala. Umrija je v sled opeklin v strašnih mukah.

Terti predlagajo varnostni pakt Balkanom

Povabila je balkanske države na garancijsko konferenco v Carigradu.

London, 26. sept. — Depeša iz Bukarešte se glasi, da je vlada turške republike povabila Rumunijo, Jugoslavijo, Bolgarijo in Grčijo na konferenco v Carigradu, na kateri naj se sklene garancijski pakt za Balkan. Turčija sugotira, naj se ustanovi balkansko arbitražno sodišče, katero naj odloča o vseh sporih med balkanskimi narodi.

Kako tekstilni baroni odražajo ljubezo

Moška obleka, ki se prodaja po \$45, stane tovarnarja le \$24.50.

Philadelphia, Pa. — Thomas F. McMahon, predsednik unije tekstilnih delavcev, je dejal zadnje dni v svojem govoru v tujakajnem mestu, da tovarniški izdatki moške obleke, kakršna se prodaja na drobno po \$45, ne znašajo več le \$24.50.

Tekstilni magnatje mečejo dobro blago z nanovo prepređeni in pretkanimi starimi cunjami in prodajajo izdelek kot "čisto volno". Na ta način sleparijo odjemalce in delajo ogromne dobičke. To pojasnjuje, zakaj tekstilni baroni razpisujejo vsako leto visoke dividende.

Suhač aretirani radi pijanosti.

Chicago. — Rudolf Kohout, prohibični agent, ki se je pravkar vrnil iz južnega Illinois, kjer je "sušil" mokra mesta, je bil v četrek zvečer aretiran na Racine ave., blizu Roosevelt ceste, ko je drvil avto s tako naglico, da je trčil ob avto, katerega je vozil dr. J. A. Benedetto. Kohout je bil pijan.

Razdeljeno premoženje — prežagan klavir.

San Francisco, Cal. — Otto Shaler, ki se je ločil od svoje žene, je te dni izvršil sodnijski odlok dobesedno. Sodišče je odločilo, da si morata Shaler in njegova žena razdeliti premoženje na dva enaka dela. Shaler je dal ženi polovico pohištva in druge rečenoje. Končno je prežagal piano na dva kosa in dal ženi kos z basii, sebi je pa pridržal del z visokimi notami.

Horty vele aretirati 44 komunistov.

Budapešta, 26. sept. — Madžarska vlada je zagnala krik o komunistični zaroti za njeno strmoglavljenje in ukazala je aretirati 44 komunistov.

Liga bo študirala številke o orožju.

Geneva, 25. sept. — Liga narodov je na zborovanju sklenila, da bo njen svet proučeval številke o vojnem oroževanju po državah, kar naj bi služilo pri bodoči propagandi za razoroženje.

Švedom se je ponesrečil prvi potisk zračne zveze.

Oslo, 26. sept. — Med Londonom, Gothenburgom in Oslom. Na prvi polet za poganjanje o zračni zvezi je odletelo pet švedskih zrakoplovov, od katerih pa je eden na povratku padel v morje. Škode ni nobene.

Francozi javljajo o smagi v Siriji.

Pariz, 25. sept. — Uradno poročilo se glasi, da so francoško čete v Siriji okupirale Suedijo, glavni stan rebelnih Druzov in s tem je bila zlomljena hrbtnica revolti.

To je ime!

Washington, D. C. — Delavski department je odredil, da se deportira Siamec z imenom Liel-eussuzjeusszezzes Willihibiminziasasteizzil Hurriezisteizzil, ki je bival v Californiji. Mogoče ne marajo njegovega imena!

Poneveril je denar unije.

St. Louis, Mo. — Harry Jones, prejšnji tajnik-blagajnik Mednarodne unije železostavbinških delavcev, je obočlen, da je poneveril \$2494 iz blagajne unije. Proti njemu je bilo izdano zaporno povelje.

ZANKOMET

Reporterjem s konvencije. Vsi preostali prispevki, ki niso bili objavljeni za časa konvencije, zlasti oni, ki se tičejo "trobente", "solnčnih rož" itd. morajo izostati. Konvencije je konec — in konec mora biti tudi konvenčnih "spasov".

Drugo jutro. Konvencija je končana. Zdravje, bratje mili in sestre dragi, vsi na delo, da bo prihodnja konvencija še večja in da bo še danes trajala!

Smo veliki in zmoremo vse!

Da bi se le še dolgo tako "sušila"!

Mr. Zafar, tajnik Jolietške je note, je dejal na nekem shodu da njihova jednota krepko raste. S. N. F. J. se pa suši.

Yep! V tridesetih letih je tisto "krepko rastlo", da se ni prarastla "kikeljca".

Veruj, kar so verjeli starši. Prvi: Ali veruješ v coprnice. Drugi: Moram! Moj oče mati sta verjela.

Dobre vesti iz Jugoslavije. Stefan Radič se je zaljubil — kraljico. ...

Strašna nevarnost. Washingtonska vlada naznaja, da bodo deportirani vsi komunisti, ki niso državljani.

je kajpada zelo potrebno. Če pa pridemo, če komunisti nam še reko Mississippi ali strmog vijajo Pike's Peak?

Civilna birna. Canjeni Zankomet! Pri nas rdečem Collinwoodu je ved "lušno". Imamo različne zabave, veselice, igre itd.; dalje imamo civilne poroke in pogrebe predzadnje nedelje smo pa civilni civilno birmo v klerikalnem domu na Holmes cesti. Četovo še niste slišali o civilni birmi, toda pri nas je bila. Ker pa žene v Ameriki enakopravne, je škofovski ceremonij vrtila ženska. Častitam! Vsi vzoči so plakali, ker je svoje lo tako imenitno opravila. Čista bosovska se je po končani ceremonijah odstranila v prostore vsa penasta od je. Glavni violog je seveda tudi kaj igral Jakec R. — Colwoodski Štrigelj.

Po delih, ne po imenu ga sodi. V Clevelandu je pogrebnik se piše Butcher (mesar).

Pertinentna vprašanja. Katera pot je bila krajša iz Chicaga v Waukegan ali Waukegana v Chicaga?

O sidraru Trunka. Dragi mi Zankomet! Zl Trunk je res stromak. Vse, kar seziđa, mu podere pekleniki Zankomet. Tako je namreč sam žil in jokal po pisanem polju. lagal. To vidim tudi jaz in t ču drugi, ki se čudijo Trunk vemu zidanju. Trunk seziđa dolgo in široko, pa pride pri kavec — tako ga imenuje — mu z mezincom vse podere. Kitaj, Trunk! Loti se zidanja tih, ne v oblakih, kjer zdaj daš. Poglej, Zankomet zida trdni podlagi, pa mu nihče podere. Ne zameri, g. Trunk, te učim. Ampak jaz sem sam dar in vem kako je treba zidati. Meni se ni še nobeno poslo podrijo. — Kiofuta iz So. Chicago, Ill.

Darujte za slepce! Fobirajte prispevke in priložje veselice za dom slepih v rem kraju. Namen je dober. V kdo naj prispeva po svojih čeh.

Pravično pa je, da se oziramo tudi na naše slepce v Ameri. Posebno na tiste, ki poslučarinarje z Zalostne gore.

Caillaux je smel pritli. Državni tajnik Kellogg je branil indijski komuni Saklatvali pot v Ameriko, da liš pa je francoskemu finanču ministru Caillauxu. Sakvala bi se odnesel ameriško ljudstvu niti centa. Caillaux bo vsaj aktual potegniti Američane za milijone dolarjev.

K. T. I.

Tema redne konvencije S. N. P. J. v Washington, Ill.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

da jednota plača \$50 za stroške pogrebev." Predlog propadel. Člen XXIX, točka 1. Br. Tony Penko od št. 401 predlaga, da naj se za izgubo manj kot polovico stopala plača \$100. Predlog propadel.

Br. Gorskec predlaga k točki 1, da naj bi se v slučaju popolne nezmožnosti plačalo celo vsoto \$1000, čeprav je dotični član že prej karkoli odkodnino. Predlog propadel.

Br. John Turk od št. 86 tudi predloži dodatek, ki pa na pojasnilo pravišnega odbora ni bil vpoštevan.

K tej točki je bil pravilnemu odboru izročena tale nasvet. "Pravilnemu odboru: Dr. št. 205 je soglasno sklenilo in naročilo svojemu delegatu, da naj zastopa stališče odkodnine v slučaju izgube enega ali več prstov na roki ali na nogi ter naj se plača sledeča odkodnina:

Za izgubo enega prsta naj se določi gotova vsota; za izgubo več prstov naj se procentualno zviša in to na podlagi potrdil od dveh zdravnikov. Naj bi se naredilo tri določbe; za eno tretjino, za polovico in za dve tretjini izgube. Odkodnino naj določa vrhovni zdravnik na podlagi poročil od zdravnikov, ki so zdravili bolnike. John Kobi, delegat dr. št. 205.

O tem konvenciji ni napravila nikakega zaključka. Pri točki 2 br. Kos predlaga, da naj dobi član odkodnino v 60 dneh po poškodbi, in če je še bolan, naj dobiva tudi še potem bolniško podporo ko je odkodnino prejel. Predlog propadel. Br. predsednik zaključuje sejo ob deseti uri zvečer.

Frank Zajc, predsednik.

L. Medvešek, konv. taj.

Fr. S. Tauchar, zapisnikar.

Dvajseta seja 24. septembra 1925.

Predsednik otvori sejo ob osmi uri zjutraj. Za reditelja imenuje brata Veharja in Mlakarja. Navzoči vsi razen br. Joe Butala.

Čitanje zapisnika sedemnajste seje, ki se sprejme. Prečita se pismo brata dr. Graheka iz Pittsburgha, Pa., ki podavljiva konvencijo. Obenem je poslal tudi pritožbo proti gl. odboru, katero se izroči odboru za pritožbe.

Nadalje br. konvenciji tajnik sporoči vest, da je umrl član br. George Cerjan od št. 210 v McKees Rocks, Pa. Predsednik pozove zbornico, da vstane s sedežev in znak sožalja smrti brata. Se zgodi.

Br. Math, Vogrich ponovno apelira, da naj se bolj tolerantno zboruje. Dovolj naj se več besede delegatom, da bodo mogli podati priporočila in nasvete, ki so jih jim naročila društva.

Br. Paul Zoretich pravi, da na prejšnji seji ni dobil besede, da bi bil mogel govoriti o odkodnini prstov na nogi. Želi, da se tozadnji sklep poruši in da se nekaj o tem ukrene. Predlaga, da naj se poruši sklep in debata ponovno odpre. Predlog propadel.

Stavljen je predlog, da naj se ponovno debatira o pogrebih. Predlog propadel.

Prejde se na dnevni apored.

Točki 3 in 4 člena XXIX sta sprejeti.

Člen XXX, točka 1. Pravični odbor pojasnjuje. Vprašanja in nasveti od strani delegacije. Dr. Kern tolmači, pojasnjuje in svetuje, odbor za pravila popravljiva točko v smislu dobrih nasvetov. Br. Zgonik pravi, da mu je društvo naročilo, da naj se za operacijo plača le toliko kot zdravnik računa za delo.

Zbornica se zedini na sledeče popravke v tej točki:

Pri a) se doda "ako se prereže trebušna stena"; b) in c) nespremenjeni; d) se poviša na \$100; e) in f) nespremenjeni; pri g) se doda "za odstranitev očesa radi bolezni"; h) in i) nespremenjeni; j) se črta; k) nespremenjena; l) se doda "ali nesreče"; m) se določi vsota \$50; n) se določi vsota \$50; o) se črta; p) sprejeta; q) se določi \$75; r) se določi \$100; s) se črta; t) se črta; u) se črta prva določba, ostale tri ostanejo nespremenjene. K "opombi" se dodajata stavek takoj v začetku. "Trebušne operacije pomeni vse operacije v trebuhu, tudi če je bolnik bil rajši ali ponesrečen." Nadalje se črta iz "opombe" sledeči dve določili v prvem stavku: "na bezgavkah v grlu in zadnjem črevu." Stavki naj bi se torej glasila: Za operacije v nosu, na nazalni maternici, dalje na maternici valed" itd.

Tako popravišeno točko pravilni odbor priporoča za sprejem. Br. Frank Stržaj od št. 328 predlaga, da naj se sprejme točka iz starih pravil za vse operacije. Ta predlog je na glasovanju propadel. In točka z označenimi popravki se sprejme.

Br. Demshar predlaga, da naj se plača \$50 za operacije strthih kosti na nogah. Predlog sprejet.

Br. Ermenec predlaga, da naj se izplačajo operacije le tistim članom, ki so operirani v bolnišnici. Predlog propadel.

Br. Železnik od št. 265 predlaga, da naj se plača za vse operacije, ki se jih smatra za ohranitve življenja. Predlog propadel.

Br. Frank Mazelj od št. 50 predlaga, da naj se plača za operacijo na zadnjem črevesu \$20, za bezgavke pa \$25. Operiranec mora biti član S. N. P. J. dve leti, predno je deležen do teh izplačil v slučaju operacije. Glasovanje: Za predlog je bilo 92 glasov; proti predlogu pa 187 glasov.

Predlog je torej propadel.

Sledi 15 minut odmor.

Po odmoru.

Pri točki 2 br. Kobi predlaga, da naj se za ponovne operacije plača polovico določene vsote. Predlog propadel.

Br. Štigi predlaga, da, če član umrje v petnajstih dneh po operaciji, naj dobe operacijako podporo dediči, ker zdravnika je treba vseeno plačati. Predlog odklonjen.

Stavljenih je več predlogov in nasvetov glede te točke, ki pa se na pojasnilo pravišnega odbora in zdravnika ne upoštevajo.

Ses. Jurečič predlaga, da naj se odstavek na koncu točke 2 črta iz pravil. Za predlog je glasovalo 155 navzočih in predsednik je proglašal, da je sprejet. Odstavek je torej črtan.

Točke 3, 4 in 5 so sprejete.

Člen XXXI, točka 1. K tej točki predlaga sestra Jurečič dva dodatka, da naj bo suspenzija do prihodnje seje in da naj se imenovanje suspendiranih priobči v glasilu. Oba dodatka sta bila na sejni glasovanju poražena. Točka 1 je sprejeta kot predložena.

Točke 2, 3 in 4 sprejete.

Člen XXXII, točka 1. Besedi "brez obvestila" v tretji vrsti se črta, nakar se točko sprejme. Točki 2 in 3 sta sprejeti.

Člen XXXIII, točki 1 in 2 sta sprejeti.

Člen XXXIV, točka 1, 2 in 3 so sprejete.

Člen XXXV, točka 1, 2 in 3 se sprejmejo. Pri točki 4 br. Seta svetuje, da se določi polovico smrtnine za slučaj, če je bil član deset let član jednote; ako pa je bil član jednote 20 let, pa dvojnokratno, ako umrje za časa suspenzije.

Odbor za pravila pojasnjuje.

Br. Cainkar predlaga, da naj se ob koncu točke 4 doda: "Članom, ki so brez dela radi stavke ali bresposelnosti in po stanje pasivni člani jednote, naj se v slučaju smrti plača ne več kot \$250, oziroma ne več kot znaša njih zavarovalnina za operativne stroške." Dodatek sprejet.

Točka 4 se s tem dodatkom sprejme. Točka 5 se sprejme.

Člen XXXVI, točka 1. Br. Robich predlaga, da naj bi se določila, ki določa 10 milj. okrožja, zmanjšala.

Br. Terčelj predlaga, da naj se določi 4 milje okrožje za naselbine manjših mest, z izjemo velemest.

Br. Hafner predlaga, da naj se določi okrožje deset milj. (To je tudi predlog odbora za pravila.) Predlog br. Hafnerja sprejet in ostala dva odpadeta.

Odbor za pravila predlaga, da naj se doda točki 1 na koncu nov stavek: "Ako je več društev v naselbini, lahko pristopi h kateremukoli društvu hoče." Dodatek sprejet.

S tem dodatkom se točka sprejme.

H točki 2 br. Math Vogrich predlaga dodatek, ki naj se uključi v drugi vrsti med besedi društvu in, ki se glasi: "za mesec naprej". Dodatek sprejet. Točka 2 je s tem popravkom sprejeta.

Ses. Jenko pravi, da naj članice pristopajo v ženska društva, kjer je le žensko društvo v naselbini.

Pravilni odbor poroča, da bo pripravil v tem smislu resolucijo, ki bo dajala navodila novim kandidatinjam v tem smislu.

Sestra Muvrin predlaga, da naj imajo ženske pravico, da pristopajo kamor hočejo. Predlog podpore z argumentom, da kjer se kregajo na sejah, je pač veliko boljše, če jih nekaj prestopi v moško društvo. Splah naj se vpoštevata enakopravnost in svoboda in naj se ne diktrira bodisi članom ali članicam, ravno h katerim društvom naj spadajo.

Ses. Bajt predlaga, da naj se pusti sedanje članice, kjer so ali kjer hočejo biti, za nove kandidatinje pa naj se napravi sklep, da morajo pristopati le v ženska društva, kjer so ženska društva v naselbinah.

Odbor za pravila prečita resolucijo dr. Studenček po skalo, št. 213, predložena po delegatinji ses. Omahne, ki se glasi:

Društvo "Studenček pod Skalo" št. 213 S. N. P. J. v Clintonu, Ind., je po preizkušnjah prišlo do sledečih zaključkov, ki jih prinašamo pred konvencijo v nadi, da se jih odobri kot nekaj dobrodošlega za v splošno korist jednote:

1. V interesu jednote in kulturne povzdige je, da se uveljavi odlok, da se poskuša vstagniti poleg moških tudi še ženska društva, kjer so zato ugodnosti in kjer to ženske na priporočilo, ali same želijo ustanoviti.

Razlogi: V smislu načelne izjave naše jednote smo tudi obvezni, da navajamo in spodbujamo članice za ustanovitev ženskega društva ter jim s tem pomagamo do izobrazbe, ki jo potrebujemo skupno v sedanjem družabnem obstoju; a tem vršimo principiarno narodno dolžnost v splošno korist.

2. V interesu jednote in društvene discipline je, da se v kraju, kjer sta žensko in moško društvo, ne daje prestopnih listov brez priznanega vzroka k drugi št. v isti naselbini.

Razlogi: ker je sedaj to poljubno, v resnici otročje prestopanje, se je do sedaj izrabljalo v nagajivo kljubovanje enega ali drugega društva v domači naselbini, valed tega ne morejo društva vzdrževati društvenega reda in so vedno prezirala in kršila pravila. Tozadnji odlok naj bi veljal, da je pri moškemu društvu članicam vedno prosto stopiti k ženskam, obratno je tudi članom pri ženskem društvu vedno prosto stopiti k moškim, drugače pa samo, ako društvo z navadno večino priproha, da bi bilo v interesu harmonije pri društvu, ako se članice pošlje k moškim in obratno moške enako.

Ses. Omahne zagovarja resolucijo.

Ses. Udovih priporoča, da naj se dela za ženska društva. Odklanja trditve sestre iz Californije, da se ženske kregajo na sejah. In pa če se vsaj malo sporečajo, tudi ni še huda reč, saj se moški še celo stepejo. Če je torej kje preprij, naj se jim pusti prestopiti zaradi društvenega miru, drugače pa naj se dela za pomnožitev članic v ženskih društvih.

Sestra Elsie Prizlan od št. 192 tudi pove svoje mnenje in poda nasvete glede tega.

Ses. Mary Pirnat od št. 98 je za to, da se pusti svobodno članicam, naj bodo pri kateremu društvu hočejo, samo da so dobre članice in da se zanimajo za svojo organizacijo.

Predlog sestre Muvrin je sprejet, da jednota pusti svobodo glede vstopanja in prestopanja v društva kamor kdo hoče. Ostali predlogi so odklonjeni.

Člen XXXVII, točke 1, 2, 3, 4 in 5 so sprejete. Pri točki 6 se dodajata ob koncu. "In \$2 plača naprej za izredne stroške"; in s tem popravkom se točka 6 sprejme. Pri točki 7 se dodajata dva med stavkoma v osmi vrsti z besedilom: "Član, ki pride nazaj pred tremi meseci, se sprejme brez zdravniške preiskave." S tem dodatkom se točka 7 sprejme.

Člen XXXVIII, točka 1. Br. Frank Kramer predlaga, da naj se plačuje 25 centov za spremembe oporok. Predlog propadel. Točka je nato sprejeta kot čitana. Točka 2 se sprejme kot jo je priporočil odbor za pravila.

Predsednik zaključuje sejo ob 12. uri popoldne.

Frank Zajc, predsednik.

L. Medvešek, konv. taj.

Fr. S. Tauchar, zapisnikar.

Enaindvajseta seja 26. septembra 1925.

Konv. predsednik otvori sejo ob 1:30 popoldne.

Za reditelja sta imenovana brata Ukmanovich in Masera. Navzoči so vsi zborovalci, razen br. Jack Pompe od št. 365, ki je radi bolezni oproščen.

Konv. tajnik naznani, da je prišlo brzojavno poročilo iz Springfielda, Ill., da je umrl br. Louis Robnik, član dr. št. 47. Konv. predsednik pozove zborovalce, da v znak sožalja vstanejo, kar se zgodi.

Pisemne pozdrave so poslali člani mlad. oddelka dr. št. 317 v Export, Pa., Violet, Rose in Ralph Beniger. Br. Frank Punčer od št. 104 v Milwaukee, Wis., tudi pisмено pozdravlja konvencijo, ter želi, da bi S. N. P. J. jednota ostala še nadalje dlga in ponos slovenskega delavstva v Ameriki.

Gl. tajnik br. Turk želi, da se prijavijo vsi tisti, ki se hočejo udeležiti skupne vožnje v Chicago. Prijavi se 210 delegatov in gl. odbornikov. Razvija se razprava glede dnevnic. Br. Turk predlaga, da bi se za nedeljo ne računalo dnevnic. Predlog propadel. Glede računanja dnevnic se dajo razna pojasnila.

Br. Jelenc od št. 344 predlaga, da se sklep, s katerim je bila resolucija glede izobraževalne akcije odklonjena, poruši in ponovno glasuje o njej.

Predlog propadel.

Konv. predsednik naznani, da je navzoč br. John Stonich, prvi predsednik S. N. P. J. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu dovolj 5 minut časa za nagovor.

Br. John Stonich v iskrenih besedah pozdravi zborovalce osem redne konvencije. Mimogreda se dotakne tudi pravil, in sicer točke, ki jemlje razne pravice našim članom, ki so trgovci. Želi, da bi se to po možnosti popravilo.

Konv. predsednik se br. Stonichu zahvali za nagovor ter pojasni, da je zbornica že sprejela dotično točko, ki zabranjuje gl. odbornikom, da bi imeli trgovine.

Nadaljuje se s provizoričnimi pravili.

Čitan je člen XXXIX, ter sprejet kot čitan.

Na vrsto pride člen XI, "Razne določbe".

Vse točke od 1. vključivo 12. sprejete kot čitane.

Pri točki 13 predlaga br. Pogorelec od št. 39, da se naj spored za konvencijo priobči v glasilu par mesecov prej, tako da bodo društva lahko razpravljala o tem. Predlog bo gl. odbor upošteval.

Br. Alesh je mnenja, da je nepotrebno na konvenciji razpravljati o vseh točkah pravil. Zadoštuje, da se vzame v pretekla le važne točke.

Br. Cvetkovič predlaga, da se na konvenciji razpravi samo o spornih točkah in o važnih drugih točkah, kakor glede bolniških razredov in podobnem. V to svrhu bi se naj vodilo seznam vseh tistih točk, ki v dobi med dvema konvencijsma pridejo na razpravo v glasilu. Če se hoče debatirati o kaki drugi točki, more to konvencija zaključiti le z dvetretjinsko večino glasov. Odbor za pravila more predložiti konvenciji le tiste točke, ki so se izkazale v teku štirih let sporne narave in nepraktične.

Predlog br. Cvetkoviča sprejet s 164 glasovi.

Br. Pogorelec predlaga, da se dvorana S. N. P. J. ne oddaja v najem organizacijam, ki širijo klerikalni duh. Br. Turk je proti omejitvam. Br. Cainkar pojasnjuje, da dvorana ne spada v pravila, lahko pa sprejmemo resolucijo v tem smislu.

Br. Cainkar predlaga v členu XXVII, za točko 4, novo točko, ki se glasi:

"Član, ki je popolnoma in za stalno pohabljen ali onemogel, bodisi valed nesreče, bolezni ali starosti, in ki nima lastnih sredstev za vzdrževanje, sme s dovoljenjem jednote imenovati svojim dedičem tudi člani in osebe, ki niso imenovane v 4. točki tega člena, če se taka oseba pisмено zaveže za vzdrževanje takega člana, in če je taka pogodba zadovoljiva in po jednotlivih načelih sprejemljiva."

Pojasnjuje, da je taka določba v smislu zakona, ker jo priporoča, da se jo sprejme. Predlaga jo šele sedaj, ker ob času, ko se je o tistem členu razpravljalo, ni bil radi uradnega posla navzoč.

Odbor za pravila sprejme novo točko.

Nova točka v členu XXVII sprejeta z večino.

Br. Turk predlaga novo točko pod "Razne določbe", ki se glasi: "Dva ali več članov ene družine do bratrance ne more kandidirati v gl. odbor."

Br. Alesh smatra ta predlog za neumesten.

Br. Turk govori k svojemu predlogu, ki je po njegovem mnenju v korist članstva. V svojih vrstah imamo dovolj sposobnih članov ter ni treba nam iskati gl. odbornike v eni družini.

Br. Richard Zavertnik je mnenja, da imajo vsi člani pravico kandidirati. Če sta slučajno izvoljena dva člana iz ene družine, se ju ja lahko ven vrže v slučaju kake nerednosti, če drugače ne, pa sodnjakim potom.

Br. Pechnik od št. 21 priporoča Turkov predlog.

Pri glasovanju je oddanih za predlog br. Turka 184, proti pa 65 glasov. Torej se uključi pod "Razne določbe" točka, po kateri je zabranjeno, da bi kandidirala v gl. odbor dva ali več članov iste družine.

Br. Šular želi pojasniti, kateri izmed dveh kandidatov iz ene družine sme pravyprav kandidirati. Br. Godina bi rad vedel, kdo bo v takem slučaju odločeval, kateri sme in kateri ne sme kandidirati. Br. Jože Zavertnik pravi, da je treba določiti, kateri izmed več članov iste družine ima pravico kandidirati.

Br. Vogrich je mnenja, da se mora umakniti tisti, ki se sednji prijavi.

Br. Turk na razne medklice pojasnjuje, da je njegov predlog v smislu zakona.

Br. Godina povdarja, da je potrebno določiti instanco, ki bo odločevala, kateri sme in kateri ne sme kandidirati. Na vsak način moramo imeti nekaj, na kar se lahko opiramo.

Br. Terčelj predlaga, da se prejšnji sklep razruši, kajti s takim sklepom se bomo silno osmešili.

V dvorani vlada par minut precejšen hrup in vsprek se govori za in proti predlogu.

Br. Medvešek priporoča, da se ta zadeva odloži do sobote ter da se pooblasti br. Cainkarja, da se do takrat prepriča, če je tak sklep postaven.

Na glasovanje gre predlog, da se prejšnji sklep poruši. Za predlog je oddanih 82, proti pa 152 glasov. Torej ostane prejšnji sklep veljaven.

Br. Richard Zavertnik zahteva, da se zabeleži imena.

Petnajst minut odmor.

Br. Pečarech predlaga, da se uvrsti v praviljo točko, po kateri bi moral gl. tajnik na zahtevo članstva vrniti vsa sumljiva pisma, da se članstvo prepriča, če je resnično in če se nikomur ne godi krivica.

Br. Turk izjavlja, da je to njemu oseбно vseeno, povdarja pa, da bi taka določba pomenila mnogo sitnosti in neprilike.

Br. Novak je tudi mnenja, da je boljše, če se taka pisma ne vračajo. Sednji način je najboljši. Gl. uradniki skušajo vedno ugotoviti, kaj je na takih pismih, in če se izkaže, da so trditve neresnične, jih na zahtevo vrnejo. Če je pismo utemeljeno, je boljše, da se ga ne vrne, kajti vrnitev po navadi pomeni preprij. Predlog iz teh in drugih razlogov ni niti koristen niti praktičen.

Br. Cainkar pojasnjuje, kako je s stvarjo. Mnenja pa je, da je najboljše, da ostane kakor je, torej, da se pismo vrne, če društvo to zahteva in gl. odbor zahtevo odobri.

Predlog br. Pečarecha je pri glasovanju poražen.

Br. Vidmar predlaga kot dodatek k Turkovemu predlogu, da odpade tisti kandidat, ki je drugi na kandidatski listi.

Br. Spoljar od št. 121 predlaga, da naj glede kandidatov iz ene družine odloča konvencija, ako se vrši volitev na konvenciji, ako pa se vrši volitev potom splošnega glasovanja, pa naj odloča gl. odbor.

Br. Barilar od št. 118 predlaga, da naj bi ista določba veljala tudi za društvene odbore. Njegov predlog ni upoštevan.

Br. Vogrich je mnenja, da je predlog br. Spoljarja boljši kot predlog br. Vidmarja.

S. Jurečič od št. 102 misli, da bi bilo bolj umestno, če bi se ta določba nanašala na stalno nastavljene gl. odbornike. Br. Zajec ji pojasni, da se nanaša ta določba na vse gl. odbornike.

Br. Richard Zavertnik zahteva poimensko glasovanje.

Br. Somrak vprašuje, kje je ostala naša naprednost. Če imamo dolžnost plačevati, imamo tudi pravico kandidirati. Taka omejitev po njegovem mnenju nikakor ne soglašaj z načelno izjavo. Ne videl bi rad, da bi se nam vse smejalo.

S. Udovih bi rada vedela, če se lahko zabrani kandidatura njenega moža, če je ona tudi kandidatinja. Dojgo vrsto let je dober član jednote, pa bi sedaj ne smel kandidirati?

Br. Cvetkovič je proti temu, da bi gl. odbor odločal, kdo sme in kdo ne sme kandidirati. Vsak član ima pravico kandidirati.

Br. Vogrich navaja razne razlike in zadržke, ki dokazujejo, da nima vsak član pravice do kandidature. Konvencija ima pravico, da upravlja svoje notranje zadeve.

Br. Cvetkovič protestira, ker se čuti napadenega.

Br. Pogorelec poziva zborovalce, da ostanejo tizni, in da se ne strelija kozlov. Pred javnostjo treba pokazati, kdo nas hoče osmešiti. Podpira predlog br. Richard Zavertnika, da se o Turkovem predlogu glasuje poimensko.

Za predlog, da se glasuje poimensko, je oddanih 127 glasov. Glasuje se torej poimensko.

Za predlog br. Turka glasujejo:

gl. odborniki:

Turk

Vogrich

Berger

delegati (v oklepajih je številka društva):

Golob (2)

Sepich (4)

Kuhelj (6)

Jaklevis (49)

Grucovich (11)

Pechnik (21)

- Likovich (22)
- Teropič (24)
- Firm (27)
- Tekstar (33)
- Banič (34)
- Jurca (38)
- Jaklevich (49)
- Zugich (59)
- Lamut (62)
- Kumar (65)
- Masera (69)
- Rugelj (72)
- Majnarich (76)
- Oblak (78)
- Kauzlarich (79)
- Božič (85)
- Stern (87)
- Močnik (88)
- Just (89)
- Shragal (91)
- Vogrigh (97)
- Pirnat (98)
- Preložnik (105)
- Pierte (106)
- Stančič (107)
- Ukmanovich (109)
- First (110)
- Kasun (110)
- Zupančič (115)
- Štigel (116)
- Barilar (118)
- Kotzman (120)
- Spoljar (121)
- Jurecko (123)
- Prpič (125)
- Jerich (129)
- Ožanich (130)
- Gradišek (131)
- Forenta (134)
- Bajt (137)
- Eršen (141)
- Smith (143)
- Bogataj (145)
- Planina (153)
- Sema (154)
- Bobich (158)
- Zidarich (161)
- Primozich (166)
- Petrič (168)
- Blatnik (173)
- Nagič (174)
- Voljaščich (182)
- Kolich (183)
- Martincich (189)
- Puš (191)
- Majnarich (194)
- Šmiljanich (197)
- Mahkovec (200)
- Maslo (203)
- Butala (207)
- Leskovšek (209)
- Hlebec (210)
- Oraščen (214)
- Cimperman (215)
- Malčen (216)
- Grgurich (230)
- Previc (232)
- Škerbin (234)
- Štempihar (236)
- Humar (240)
- Klenovšek (241)
- Dolmovič (244)
- Hočevnar (253)
- Vucelič (258)

Proti predlogu so glasovali:

- gl. odborniki:
- Cainkar
- Vidrič
- Novak
- J. Zavertnik
- Godina
- Železnikar
- Tauchar
- Križmančič
- Udovič
- Terčelj
- Ambrožič
- Zorko
- Sular
- Klun
- Golob
- R. Zavertnik
- Zajec
- Aleš
- Oven
- Olip
- In sledeči delegati:
- Ciganich (1)
- Bubalo (3)
- Medvešek (5)
- Somrak (5)
- Kvartich (6)
- Lebar (7)
- Šetina (9)
- Hofman (12)
- Kos (13)
- Artach (14)
- Ermenč (16)
- Perko (16)
- Bruš (17)
- Zalokar (19)
- Grahek (20)
- Bartelj (23)
- Sotler (36)
- Pogorelec (38)
- Retar (41)
- Polsar (43)
- Šile (43)
- Podboj (44)
- Goršek (47)
- Maselj (50)
- Zelinik (51)
- Čarvan (52)
- Barbich (53)
- Cvetkovič (56)
- Sustarčič (60)

- Hafner (259)
- Pevec (269)
- Vidmar (270)
- Unetič (271)
- Matičevich (277)
- Faidiga (278)
- Guna (279)
- Paulich (280)
- Baloh (281)
- Stiglich (282)
- Spolarich (284)
- Pompe (287)
- Prelesnik (288)
- Ogorevc (290)
- Jakovac (297)
- Tomšič (299)
- Ponikvar (300)
- Keršul (308)
- Wolgemutt (311)
- Stokelj (312)
- Perger (313)
- Gerbeč (315)
- Škuba (325)
- Štržaj (326)
- Vehar (333)
- Divjak (335)
- Martinjak (337)
- Matošich (339)
- Hajduk (347)
- Katalinič (353)
- Vrčič (356)
- Rus (361)
- Blasič (362)
- Križmančič (364)
- Kamadin (366)
- Kamin (372)
- Kap 374)
- Plavec (377)
- Miakar (380)
- Galič (383)
- Smolčič (385)
- Dekleva (386)
- Draženovich (388)
- Srebrnjak (390)
- Prpič (395)
- Slobodnik (397)
- Kauzlarič (398)
- Pivk (400)
- Penko (401)
- Lucich (403)
- Troha (408)
- Šuster (413)
- Lavrin (419)
- Lavrenja (421)
- Ognjenovich (430)
- Dudas (434)
- Černe (439)
- Milavec (442)
- Trbižan (444)
- Jager (450)
- Muvrin (462)
- Matkovič (464)
- Kalan (465)
- Štružnik (470)
- Flisek (472)
- Tratnik (474)
- Božanič (478)
- Kustič (483)
- Boškovič (491)
- Leskovšek (503)
- Zoretich (506)
- Petrič (517)
- Tehovnik (518)
- Auguštinovich (531)

Skupaj torej za predlog 107.

- Božič (61)
- Erznožnik (81)
- Zupan (82)
- Turk (86)
- Pohle (90)
- Luskovich (95)
- Moral (96)
- Demšar (104)
- Jenko (108)
- Gruden (114)
- Medved (117)
- Mahnich (119)
- Junko (121)
- Pavšek (124)
- Abram (126)
- Miklich (132)
- Hrast (138)
- Vatovač (139)
- Corel (140)
- Filipič (147)
- Juvan (169)
- Irman (170)
- Haba (171)
- Ahlin (175)
- Pečarech (190)
- Prislan (192)
- Slimec (198)
- Knaflec (204)
- Kobi (206)
- Sular (208)
- Omahne (213)
- Konec (225)
- Naprudnik (228)
- Čop (242)
- Britz (245)
- Maljevac (247)
- Bukovec (254)
- Slabe (257)
- Kramar (262)
- Kunstelj (268)
- Mrzelj (283)
- Krasovec (289)
- Zgonik (292)
- Glažer (295)
- Kovačič (314)
- Skrilj (317)
- Modic (321)
- Kodre (322)
- Fritz (323)
- Jelenc (344)

- Bogataj (358)
- Medvešek (379)
- Hribar (411)
- Reven (425)
- Cebašek (426)
- Miklavčič (427)
- Lipar (432)
- Mrgoie (449)
- Smrekar (473)
- Levar (477)
- Vehar (536)

Proti torej 110 glasov.

Za predlog je bilo oddanih 157, proti 110 glasov; devet delegatov se je vzdržalo glasovanja. Skupaj torej 276.

Konv. predsednik konstatira, da je sprejet predlog br. Turka, da se v pravila v členu XL, uvrsti nova točka, po kateri je zabranjeno, da bi dva ali več članov iste družine do bratranca kandidirala v gl. odbor.

Nato gre na glasovanje predlog br. Spoljarja, ki je sprejet z večino glasov.

Predlog br. Vidmarja ni upoštevan.

Br. Richard Zavertnik ugotavlja, da točka 4, člen XL, ni točno prevedena v angleščino.

Br. Jože Zavertnik v imenu odbora prečita, pojasnjuje in priporoča sledečo resolucijo:

„Osmo redna konvencija S. N. P. J., zborujoča v Waukeganu, Ill., pričeni dne 14. septembra 1925, sklene, da gl. upravni odbor, obstoječ iz gl. odbornikov, kot označenih v pravih, izdela pravila, določbe in lestvico za zavarovanje do pričakovane starosti v teku devetdesetih dni po zadnjem dnevu osme redne konvencije in predloži članstvu S. N. P. J. na splošno glasovanje.

Dalje sklene, da gredo s predlogi za zavarovanje do pričakovane starosti na splošno glasovanje vse druge zadeve, ki morajo biti po zaključkih osme redne konvencije S. N. P. J. predložene na splošno glasovanje. S tem zaključkom preklicuje osma redna konvencija S. N. P. J. vse prejšnje določbe, ki nalagajo gl. upravni odboru, v katerem roku po končani konvenciji se morajo izdelati predlogi za splošno glasovanje. Vse te zadeve in predlogi gredo na splošno glasovanje devetdeset dni po končani konvenciji.

Resolucija sprejeta z večino glasov.

Br. Penko od št. 401 predlaga, da se imenik gl. odbornikov priobči v „Prosveti“ samo dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto.

Predlog z večino sprejet.

Na vprašanje s. Omahne pojasni br. Turk, da stane splošno glasovanje približno \$250, ne računajoč dela in prostora v „Prosveti“.

Br. Gradišek od št. 131 predlaga, da mora vsako društvo, ki potrdi prošnjo katerega člana za podporo, darovati istemu toliko dolarjev, kolikor ima članov. Predlog pri glasovanju poražen.

Br. Hlebec predlaga, da se ustanovi poseben sklad, iz katerega bi se naj plačevali assement za stare člane, tako da ne bi radi neplačevanja assementa bili izbačeni iz jednote.

Br. Turk pojasni, da imamo že sklad za izredne podpore, ki dobro stoji in je v njem kakih \$17.000. Tak član se naj obrne na svoje društvo, pa bo stvar urejena. Gl. odbor da obubožanim starim članom na prošnjo malo podporo ter plačuje za takega člana assement dokler živi.

Br. Stančič predlaga, da se naj doda pod člen XL nova točka, ki se naj glasi: „Poročila gl. odbornikov za konvencijo morajo biti dva meseca pred konvencijo v fermi brošure v rokah delegatov.“

Predlog sprejet z večino glasov.

Br. Jože Zavertnik predlaga, da se pod ravnokar sprejeto točko uvrsti še točka sledeče vsebine: „Poročila gl. odbornikov za konvencijo morajo biti stvarna, brez samohvale in osebnih napadov.“

Predlog sprejet z večino.

Br. Jenko želi, da bi bili zapisniki vedno priobčeni kmalu po zborovanju. Br. Cainkar pojasni, da od sedaj naprej več ne bo zamud, ker bodo najeti zunanji zapisnikarji, ki bodo zapisnik v najkrajšem času uredili.

Br. Aleš predlaga, da se točka 14, člen XL, provizoričnih pravil odloči za zadnji dan. Sprejeto.

Br. Somrak predlaga, da se preide na pravila Mladinskega oddelka. Podpirano in sprejeto.

Br. Turk pojasnjuje pravila Mlad. oddelka, v katerih ni nobenih večjih sprememb. Br. Godina omenja, da je še vsaka konvencija naročila gl. odboru, da izdela pravila Mlad. oddelka. Kdor ima kake nasvete, naj jih da odboru za pravila, ki jih bo po možnosti upošteval.

Br. Draženovich od št. 388 predlaga, naj ostanejo pravila Mlad. oddelka nespremenjena.

Br. Verhovnik od št. 305 predlaga, da se tudi članom Mlad. oddelka plača za operacije in poškodbe.

Br. Frits od št. 333 predlaga, da se uvedejo društva za mladino. Br. Godina pojasni, da po zakonu člani Mladinskega oddelka nimajo pravice sodelovati pri upravi.

Br. Cainkar predlaga, da se pravila Mladinskega oddelka prepustijo gl. odboru, ki ima itak po zakonu to pravico. Glede odškodnine za operacije in poškodbe se bo gl. odbor prepričal, če je to dovoljeno po zakonu, in se bo po tistem ravnal. Kdor ima kake sugestije, naj jih predloži odboru za pravila, pa pojdimo naprej.

Predlog br. Cainkarja podpiran in sprejet.

Br. Jože Zavertnik v imenu odbora za resolucije priporoča naslednjo resolucijo društva št. 65:

„Predlagamo, da se vključit v pravila Mladinskega oddelka tudi operacijsko odškodnino, ako je to v smislu postave tiste države, v kateri je jednota inkorporirana. Razlogi: Društvo št. 65 je prišlo do zaključka, da bi se ohranilo večino članov imenovane oddelka, ki so poškodovani ali dobijo notranje bolezni, ako bi dobili operacijsko odškodnino, kajti starši večkrat nimajo sredstev, da bi plačali operacijske stroške in odlagajo tako dolgo, da je v večini slučajev prepozno. Jednota je bolj oškodovana, če član umre, ker mora plačati posmrtnino. Ako se sklene, da jednota plača operacijske stroške, bi bila to privlačna sila za našo mladino, da je ohranimogo jednoto. Naši mladini bi se pripomoglo, da bi bila v mnogih slučajih bolj zdrava, oziroma bi imela zdrave ude. V ta namen se naj povika assement. Ako zakon prepoveduje upeljavo operacijskih odškodnin, naj to gl. odbor pojasni članstvu.“

Resolucija sprejeta z večino.

Br. Hafner prečita resolucijo dr. št. 259, ki se glasi:

„1.) Mladinski oddelci S. N. P. J. naj imajo mesečne seje ravnotako kakor oddelki odraslih članov. Seje se naj vrše najmanj enkrat v mesecu, kjer mogoče pa tudi dvakrat. Seje naj se vodijo v angleškem jeziku, a govori in debatira se lahko tudi v slovenskem.

Razlogi: Potrebno je, da se mladina vadi že sedaj, ko še odrasli izvršujemo nekaj dela. Potrebno je, da bo mladina znala voditi organizacije in izobraževalno delo med seboj. Ako natančno pregledamo, kako se danes mladina udeležuje seje, ko pride v odrasli oddelki, vidimo, da nihče. Vzrok je, ker ne razume dobro slovensčine, torej ne zna postaviti predlagov in debatirati, kaj žele,

- Glasovanja so se vzdržali:
- Kern (5)
- Cebular (45)
- Jurečič (102)
- Kovač (201)
- Geisel (218)
- Železnik (265)
- Verhovnik (305)
- Jenko (319)
- Slozar (417)
- Skupaj torej 9.

da bi vodila seje. Zato bratje in sestre je naša dolžnost, da začnemo takoj mladino učiti spoznavati pravila S. N. P. J., načelno izvajo in delo, katerega so začeli ustanovitelji jednote. S tem zabilimo, da naši načrti ne umrejo z nami vred. Preprečimo tudi, da mladinski oddelci ne bi izginiti, ko nas več ne bo.

2.) Seje mladinskega oddelka naj bi se vršile ob nedeljah popoldne in sicer naj bi bila dolžnost vsakega člana v starosti od šest ali sedem let naprej.

Razlogi: Takrat ko začne mladina hoditi v šolo, je potrebno, da ji damo priložnost in jo pošljemo na seje. Če tako delajo katoliške organizacije, ki prirejajo takozvane nedeljske šole, v katerih jih uče pokorščine napram izkoriščevalcem delavskega zareda ter jih odvrtačejo od naprednih organizacij, ali ni naša dolžnost, da tudi mi preskrbimo za našo mladino, jo podučujemo ter bo tako spoznala sad našega dela in jim pokažemo delo za bodočnost.

3.) Zapisniki sej mladinskega oddelka naj se priobčujejo v Mladinskem listu, seveda samo glavne točke.

Razlogi: S tem se bo mladina začela zavedati, da je njena dolžnost, da začne agitirati za list in tako bolj spoznava delo svojega in drugih društev. Tudi večje zanimanje nastane za čitanje lista.

Mladina je naša bodočnost. Ta klic naj si ohrani vsak v arcu. Kdor ima mladino, ima vse. Kajti le tako raste staro drevo, kakor smo ga nagibali v mladosti.

Zato društvo „August Bebel“ apelira na vsa brata društva, naj vzamejo stvar v pretres. Tako naj razpravlja tudi glavni odbor ter stavi kake boljše predloge, da se mladina, kar je imamo ohrani in še ostala pridobi.“

Br. Cainkar pojasnjuje, da ima resolucija dober namen, da pa zakon ne dopušča, da bi imeli člani Mlad. oddelka kaj odločati pri upravi. Izjavlja, da bo to resolucijo gl. odbor po možnosti upošteval.

Predlagano, podpirano in sprejeto, da se resolucijo sprejme na zbranju ter jo izroči gl. odboru z navodilom, da jo upošteva.

„Dnevni red pri društvenih sejah“ se z večino sprejme kot čitan v provizoričnih pravih.

Na vrsto pride „Pragmatika za uslužbence S. N. P. J.“

Br. Kobi predlaga, da se črta v 3. odstavku, 3. vrsta, določba da se smejo nastaviti kot provizorični uslužbenci tudi nečlani jednote. Dalje predlaga, da morajo biti stalno nastavljeni uslužbenci najmanj 6 mesecev člani jednote.

Za predlog je oddanih 191 glasov in je torej sprejet. Z večino je odlašano, da se točka sprejme, in sicer jo mora odbor za pravila tako predelati, da bo soglašala s predlogom br. Kobja.

Člen 1 je sprejet kot čitan.

Pri členu 2 ugotovi br. Vogrigh, da ta člen ne soglašava s točko 10, člen XL, kajti tu se dela izjema za uredniški department. Govori še par drugih gl. odbornikov in delegatov, in odbor za pravila izjavi, da besedo „maksimalni“ zamenja z besedo „minimalni.“

Člen 2 je s tem popravkom sprejet.

Čita se člen 3. Prvi odstavek je sprejet kot čitan.

Odbor za plače predlaga, da se drugi odstavek spremeni v toliko, da dobijo uslužbenci z manj kot \$35 tedenske plače vsakega pol leta \$1.50 tedensko povzika, dokler ne doseže njih plača \$41 tistim, ki imajo več kot \$35, a manj kot \$45 tedenske plače, se na plača vsako leto poviša za \$1 tedensko, dokler ne doseže \$41, kdor ima več kot \$45 tedenske plače, se mu naj vsaka štiri let z dovoljenjem načelstva oddelka in odobrenjem gl. odbora poviša plača za \$2.50 tedensko.

Br. Pogorelec predlaga, da se vsem uslužbencem, ki imajo \$35 ali manj tedenske plače, poviša takoj plača za \$5 tedensko.

Predlog odbora za pravila in predlog br. Pogoreleca sprejeta z večino.

Br. Jože Zavertnik omenja, da se je prezrlo drugega uredniškega predloga, da se sedanjemu drugemu uredniku izjemno zviša tedensko plačo vsaj za \$2.

Br. Pogorelec stavi protipredlog, da se poviša sedanjemu drugemu uredniku br. Ivanu Moleku, ki je dolga leta neumorno deloval za našo jednoto, tedenska plača za \$3.

Sprejet je protipredlog, torej se poviša sedanjemu drugemu uredniku plača za \$3 tedensko, tako da bo dobival po \$48 tedensko.

Člen 3 je s temi popravki sprejet, odbor za pravila pa pooblaščen, da v smislu sprejetih predlogov predelati člen.

Pri členu 4 predlaga br. Vidrič v imenu odbora za plače, da se nadčas ne upošteva.

Br. Turk pojasnjuje, da bi začasna moč več stala kot pa čisto zurno delo. Priporoča, da se sprejme člen kot čitan.

Člen 4 sprejet kot čitan.

Člen 5, 6, 7 in 8 sprejeti kot čitani.

Pri členu 7 predlaga br. Gradišek od št. 131, da se jo črta. Predlog propade.

Konv. predsednik zaključit seje ob 5:30 popoldne.

Frank Zalts, konv. predsednik.

Jacob Zupancich, zapisnikar.

Ludvik Medvešek, konv. tajnik.

Sedem ubitih v poljski ječi.

Moškva, 25. sept. — Iz Poljske je prišlo poročilo o izgredih v ječi Sv. Križa v Kielcach zadnje nedelje. Poročilo se glasi, da so jetniki razorožili nekaj stražnikov, zasegli 20 pušk in množino streliva ter začeli boj z ostalimi stražniki. Poljuditi bitki, v kateri so stražniki dobili pomoč od žandarjev, so bili jetniki premagani. Šest jetnikov in eden žandar je bil ubit ter dva žandarja in 20 jetnikov je bilo ranjenih.

Kolera na Filipinih.

Manila, Filipini, 25. sept. — Tu se je pojavila kolera, ki je naglo širi. Do danes je prijeto ljenih 43 slučajev bolezni.

Proti bolečinam

v hrbtu, straneh, kolkih in v prsih, na otekline in krče rabiče

Severa's Gothardol.

Hišni liniment za mazanje zunaj ki hitro prežene revmatične in nevralgične bolečine.

Cena 50 in 80 centov.

Zahtevajte najprej pri lekarni.

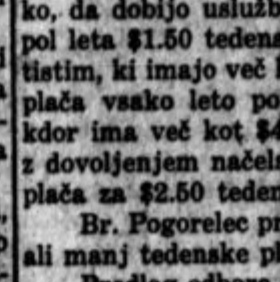
DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v sploji sklad, kmetij, skladov in vse druge potrebščine. Poiskate in se pripravite, da je doma pri nas, kuhani vedno le najboljši in najcennejši.

Grosvilam, sladilarnam in v predajalne kolonije dajmo primeren poset pri vsakih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6491 Superior Avenue, Cleveland, O

GROZDJE!

Kalifornijsko, Newyork ali Michiganansko grozdje sveže in direktno od prekupca. Poština vse Predno ga kupite drugje, se najprej prepričajte o cenah pri meni.—JOE SPRINGER 3123 W. 19th St., Chicago, Ill. Phone: Rockwell 3857. Ali pa: JOHN KROSEL, 638 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Phone: Canal 9838.